

Frid nummer 1 2020

Tema: Firande. Framsida syntolkning: Halvbild på Sanna Wendt och hennes två barn, Emmi 3 år och Ella 8 månader. Sanna sitter med yngsta dottern i knät. Äldsta dottern står framför. Sanna tittar snett ner mot äldsta dottern. Emmi håller händerna vid sidan om ansiktet och tittar in i kameran. Ella skrattar och tittar snett förbi kameran.

Sanna Wendt: "Jag tror att meningen med att tro är att hitta en inre frid och att det är det som är himlen på något sätt. Man ska hitta Gud i sig själv."

Ledare

» Jag minns en gång då jag just innan en begravning förklarade för en liten pojke varför vi ringer i kyrkklockorna. "Klockorna ringer för att något viktigt just ska börja" förklarade jag. "Allt som händer i kyrkan är viktigt." svarade han. «

Jennie om att fira högtider.

Vem skriver egentligen historien? Det är en intressant fråga att fundera över eftersom vi nästan alltid tolkar vårt nu utifrån det vi tror oss veta om det som varit.

Lite slarvigt säger vi kanske att det "är vinnarna som skriver historia". Men faktum är ju att tillvaron är mer komplex än så. Allt som skett och sker är ju inte en kamp där någon går ut som vinnare.

Vad som fastnar i historieskrivningen i det nutida sammanhanget skiljer sig inte sällan från ett annat, eftersom vi människor alltid betraktar tillvaron utifrån vårt eget perspektiv. Letar vi bland spåren från det förflutna kan vi se att många skeenden och livsöden format vårt nu.

Inte minst Salems kyrka med sin kringliggande kyrkogård vittnar om just detta. På kyrktornets norra sida syns spår efter skottgluggar, vilket visar på kyrkan som försvarsanläggning och vi anar dramatik.

De gamla timglasen med sin långsamt strilande sand och de fladdrande lågorna i ljuskronorna inne i kyrkan, vittnar istället om tid för stillhet och eftertanke. Vapensköldarna i koret talar om makt och rikedom medan gravstenar, enkla som den med inskriptionen "Lille Nils" alldeles utanför kyrkan visar på den "vanliga människans" kamp i livet.

På så vis blir det tydligt att denna byggnad stått fast genom många olika tider och skiftningar och funnits till hands för många olika människor.

Kyrkan har förstås förändrats genom historien, den allra första kyrkan var byggd av trä och enligt Botvidslegenden uppfördes sedan en stenkyrka till S:t Albans ära. Salems kyrka, så som vi känner den idag, har byggts till och byggts om i många olika omgångar. Alldeles säkert kommer den förändras också i framtiden. Men det är ändå svindlande att tänka på att denna plats under så lång tid som 900 år har varit betydelsefull för så många människor. I ljus och mörker, i glädje och förtvivlan, har människor kommit med allt det viktigaste i livet till just kyrkan. Så sker också idag.

Även idag kommer människor i förundran över livets gåva med sina barn till dop i kyrkan. Par som funnit kärlek och vill bekräfta den gör det framför kyrkans altare. Den som drabbats av sorg och saknad överlämnar sina kära under kyrkorummets valv.

Det är en fin och viktig sak för mig som präst att få del av allt detta. Att mina kollegor, företrädare, efterträdare och jag har fått och kommer att få vara en del av detta. Vi får dela en liten bit liv med

alla dem som väljer att hylla just livet i vår kyrka. Det är något jag känner både tacksamhet och glädje över.

Jag minns en gång då jag just innan en begravning förklarade för en liten pojke varför vi ringer i kyrkklockorna. "Klockorna ringer för att något viktigt just ska börja" förklarade jag. "Allt som händer i kyrkan är viktigt." svarade han. Och så är det verkligen. Allt som händer i kyrkan är viktigt, så har det alltid varit och så kommer det alltid att vara.

Därför finns all anledning att fira! Att vår kyrka i år fyller 900 år förstås, men också att fira våra egna livs viktigaste händelser just i kyrkan. På så vis fogar vi oss in i den historieskrivning som pågått långt före oss och kommer att pågå långt efter oss. Så kom och fira i år, i stort som smått är du välkommen att skriva historia tillsammans med oss!

Med önskan om Guds välsignelse,
Jennie Wall
Kyrkoherde

Välkommen

Syntolkning: Halvbild på kyrkogårdsarbetare Paul som ler och tittar in i kameran.

Ny personal: Hej Paul!

Paul Melling är ny kyrkogårdsarbetare i Salems församling. Tidigare har han bland annat jobbat som fältsäljare inom träd, mark och bygg i Wigan i Storbritannien, som han ursprungligen kommer ifrån. Paul bor i Uttran tillsammans med sin fru Jenny och deras två svarta labradorer, Rosie och Tilly.

Vad ser du mest fram emot i Salems församling?

– Jag ser mest fram emot att få jobba ihop med trevliga kollegor men också att få jobba utomhus, det tycker jag om.

Kan du berätta något om dig själv?

– Jag är väldigt intresserad av fotboll och håller på Liverpoolbaserade laget Everton vars logga jag har tatuerad på min vänstra arm. Jag har själv spelat fotboll och rugby i 30 år. Förutom fotbollen är jag jägare, i Wigan jagade jag bland annat fasaner, raphönor och änder.

Håll utkik: Strängnäs stift 900 år!

Strängnäs stift har funnits i 900 år. Omkring år 1120 nämndes Strängnäs som stift för första gången i en handling som fortfarande finns bevarad: det så kallade Florensdokumentet.

Detta innebär att Strängnäs

stift är årstvilling med Salems kyrka, som också firar 900 år. Under 2020 kommer detta att uppmärksammas på en rad olika sätt. Det blir temagudstjänster, guidade turer, konstutställningar, dramatiseringar, konserter och föredrag. Även ett musikaliskt verk utifrån Botvids liv skrivs just nu och kommer att ha sitt uruppförande till hösten.

Carin om temat

Hur ska vi fira detta? Frågas det när vi precis har fått in sista anmälan till sommarens konfa och gruppen är full. Ja, hur ska vi fira och uppmärksamma detta? Kanske är du en som ofta firar prestationer och när det händer något bra eller så kanske du knappt firar födelsedagar och högtider över huvud taget. I år

firar Salems kyrka 900 år och detta kommer att uppmärksammas på olika sätt under året och så även i Frid. Församlingens tidigare organist Brita berättar om historiska händelser som har hänt kring Salems kyrka. På sidan 8 kan du också se när Salems kyrka kommer att firas under året.

Möt också Sanna som berättar om hur hennes dotters dop blev hennes väg in i kyrkan. Under drygt ett år har hon låtit döpa sin dotter, konfirmerat sig och gift sig i kyrkan. På tal om dop, konfirmation och vigsel så kan du läsa om kyrkliga riter och hur riter påverkar oss på sidan 9.

Det är inte bara Salems kyrka som firas i år. Faktum är att församlingen brukar ha flera årliga fester, två dopfester där vi uppmärksammar alla barn som har döpts och tre födelsedagskalas där vi firar församlingens äldre jubilarer. Ta del av festligheterna från sidan 18.

Påskan börjar närma sig och påskberättelsen med förräderi, död men framför allt uppståndelsen förtjänar väl att firas. Men upplever du kanske att påskberättelsen är svår att förstå? Nu kan du läsa berättelsen i en modern återgivning och uppleva dramat genom lakritsskallar, godismynt och geléfiskar, för visste du att hela påskdramat ryms i ett påskägg?

Oavsett om du brukar fira ofta eller inte så är du välkommen att fira påskan med Salems församling. Hela påskens kalendarium finner du på sidan 26. Och varför inte passa på att fira något som du vanligtvis inte brukar fira? Fira att du klarade den där tentan, att du undslapp förkyllning under hela februari eller att du var hos tandläkaren och hade noll hål. Om vi firar de där små ljusglimtarna kanske det blir lättare att uthärda de lite tyngre ögonblicken.

Carin Traumer
Fridmedarbetare

Syntolkning: Halvbild på Ellinor som tittar leende in i kameran. Över axlarna har hon en halsduk som hon har stickat i kyrkoårets färger.

Text: Pia Andersson Foto: Anna Björkdahl

Diakon Ellinor "Ellie" Bager stickar i kyrkoårets färger

Varför stickar du en halsduk i kyrkoårets färger?

– Stiftet la ut en bild på sin facebooksida och frågade vilket mönster som visades (se nedan). Det kom så många roliga uppslag vad man kunde göra av det, alltifrån skosnören till gardiner. Jag skrattade, det kändes givet att göra en halsduk. Ett roligt projekt att fnittra åt.

Hur kommer det sig att du stickar?

– Jag stickar hela tiden och har gjort det i cirka 20 år nu. Jag gör mest sjalar och när jag stickar så ber jag. När jag gjorde den första sjalen som nu är noppig och lite ful, som jag dock har sparat, blev jag lugn och själva stickande blev också som en bön. Jag tänker på och ber för den som ska få sjalen eller att Gud ska hålla människan varm och trygg.

– I början var rädd för att det inte skulle duga, jag tycker det är svårt med stickbeskrivningar men jag gör enkla saker istället. Stora sjalar.

Det duger.

Var kan man se vad du ”stickar och ber”?

– Jag har ett instagramkonto där jag lägger ut bilder och olika tankar och böner. Jag är personlig i mina böner men inte privat. Att sticka är förutom ett samtal med Gud också bra för mig då jag har en mildare variant av fibromyalgi och detta håller nere värken, som ett bönesvar till mig själv. Jag kan inte sticka med jättetunt garn heller, jag gör det jag kan.

Du är ju diakon, stickar du även på jobbet?

– Både ja och nej. Om vi har längre möten brukar jag fråga om det är okej att jag har stickningen med under tiden, det hjälper mig att fokusera. Ibland är det okej och ibland är det nej. Jag har ju en del själavårdssamtal i arbetet men jag stickar inte då eller till konfidenter. Det håller jag isär.

Vad har du för tips till stick-sugna FRIDLäsare som är nybörjare?

– Youtube är jättebra, och att googla. Gör det enkelt och okomplicerat. Lägg upp 30 maskor och gör en randig halsduk med tjocka stickor och räta maskor. Och gör det färgglatt och roligt. Barngarn är bra. Strunta i alla måsten!

– *Låt det bli bubbliga glädjeböner i din halsduk!*

Så gör du enkel halsduk i kyrkoårets liturgiska färger

126 cm Ex. Akrylgarn, stickor 5. Lägg upp 30 maskor, sticka rätstickning hela vägen enligt följande, men pröva gärna resårstickning – det blir mysigt! Antal varv beror på garnets och stickornas tjocklek.

Vit 2 cm, Blå 6 , Vit 4 , Röd 2, Vit 8, Grön 6, Vit 2, Grön 4, Blå 10, Vit 2, Svart 2, Vit 20, Röd 4, Vit 2, Grön 4, Vit 2, Grön 4, Röd 2, Grön 2, Vit 2, Grön 18, Vit 4, Grön 4, Vit 2, Svart 2, Grön 6.

Beskrivning gjord av Ellinor Bager

Syntolkning: Äldre foto av Salems kyrka, två kringliggande hus en bit av åkern.

Syntolkning: Äldre foto tagen från koret i Salems kyrka. På fotot ser man att det är fullsatt med människor i alla bänkar, på läktaren och det star även människor längst bak i kyrkans.

Bildtext: Salems äldsta kyrka/Säby kyrka var helgad åt Sankt Alban, ett engelskt helgon, vars kult varmt omfattades av cistercienserna. Sankt Alban är konvertiternas, flyktingarnas och de torterade fångarnas skyddshelgon.

Text: Brita Nilsson Foto: Salems hembygdsförenings bildarkiv

Salems kyrka 900 år

Det är kolmörkt ute när jag stänger ytterdörren för att gå upp och spela på min sista julotta innan pensioneringen. När jag låser upp kyrkporten, tittar jag ut över kyrkogården på de lysande gravljusen. Ännu återstår en timme innan kyrkokören kommer. Jag kommer ihåg första gången jag besökte kyrkan, det var när jag sökte organisttjänsten 1981. Jag var organist i Hagsätra, som då firade gudstjänst i en lokal i ett höghus. Tidigare hade jag studerat arkeologi och då reste vi runt Bornsjön för att bese alla fornlämningar, och nu (1981), befann jag mig i en kyrka från början av 1100-talet omgiven av historia. Det kändes stort!

Hur var det då för 900 år sedan?

Under årtusenden har det bott människor runt Bornsjön, om detta vittnar alla gravhögar, stensättningar, rösen och runstenar. I detalj vet vi inte så mycket, men att det var små jordbruk runt

omkring är troligt. Kristendomen hade kommit hit och det fanns en liten träkyrka. Botvid, som föddes på Hammarby gård, hade varit på handelsresa till England och blivit omvänd till den kristna tron. När han kom tillbaka slog han sig ner vid träkyrkan, som han sedan ersatte med att bygga en liten stenkyrka, 5 x 7,5/8 meter.

Han helgade den åt Sankt Alban, och började nu förkunna det kristna budskapet. I denna kyrka begravdes han efter att ha blivit mördad av sin träl 1120. Det är den händelse vi nu – 2020 – uppmärksammar. Under århundradena har kyrkan sedan byggts ut och av den tidiga kyrkan är det delar av tornet och den norra långväggen som finns kvar.

En tid efter att jag fått tjänsten, fick jag möjlighet att flytta in i Klockartäppan – det lilla gula huset vid parkeringsplatserna framför kyrkan. Redan tidigt fanns – enligt en karta från 1763 – ett hus här, men det nuvarande är byggt 1888. På denna karta ser man att kyrkogården nådde fram till Bornsjön endast på den östra sidan. De branta stupen på kyrkogårdens norra och västra sida låg utanför kyrkans område.

Under 1700- och 1800-talet var man inte särskilt intresserad av de äldsta och mest värdefulla inventarierna. Då ansågs de bara som gammalt och värdelöst skräp. Dopfunten som eventuellt använts av Botvid slängdes ut. Skålen hittades 1901 på kyrkogården och foten fanns i klockarens trädgård/tvättstuga. Altartavlan (1400 tal från Lübeck) hamnade på "ringläktaren" till 1872 då den räddades från en säker förintelse av Statens historiska museum. Triumfkrucifixet från 1200-talet hittades i en skräphög och sattes sedan upp i kyrkan 1927. På altartavlan finns bland andra den helige Botvid och heliga Birgitta. Att Birgitta finns avbildad beror på att hon har nämnt Botvid i en av sina uppenbarelser. Från hennes hand hänger attributen: påsen med gåspennan och skrivdonen som talar om att det är just Birgitta. Boken med de egna uppenbarelserna, läser hon ur.

På mitten av 1940 talet öppnades gravkoret för inspektion. Då lyfte man också på kistlocken. En av våra kyrkvårdar kunde berätta om männen som balsamerats och låg begravda i sina uniformer med sina ordnar. Det som dock gjorde starkast intryck på honom var kistan med Anna Catharina von Höpken. Hon gifte sig med Daniel Niclas den 30 juni 1703 men dog den 4 augusti samma år och begravdes i kyrkan. Han beskrev hur hon begravts i sin brudklänning med en krans av torra vitnade blommor på huvudet. Hon var fortfarande vacker med långa naglar och ovanpå hennes kista låg (och ligger) en likadan krans som den på hennes huvud. När kyrkan renoverades inuti, 1995, öppnade man återigen gravkoret och vi fick gå ner. Man flyttade den stora stenen längst fram i koret. Innanför går det en trappa ner, och uppenbarligen fanns ursprungligen en dörr in till gravkammaren eftersom det flera år sedan såldes en nyckel till denna dörr på Bukowskis. Denna gång lyfte man dock inte på kistlocken.

Utanför kyrkan går motorvägen. Men också gamla Södertäljevägen/gamla Riksettan eller som den förr kallades, Göta landsväg. Den väg som slingrar sig fram genom kulturlandskapet och slutar, eller börjar inne i Stockholm med Götgatan. Genom gamla åkrar, gravfält och förbi runstenar går den. Den väg där man fraktade Botvids kropp till Botkyrka kyrka 1129. Samma väg som togs morgonen den 20 juni 1810 när liktåget med prins Karl August lämnar kyrkan och slutar med att von Fersen dras ur sin vagn och lynchas på öppen gata och Karl XIII:s gemål Hedvig Elisabeth Charlotta skriver i sin dagbok: "Huru fan ska detta sluta". En fråga som gäller än idag.

1120 Botvid dör och begravs i Salems kyrka.

1129 Botvids kvarlevor flyttas till Botkyrka kyrka och Botvids källa springer fram.

1200 Sakristian byggs.

1300 Väggar i öster o söder rivs och kyrkan utvidgas till 8 x 16 meter.

1400 Vapenhuset byggs och kyrkan får två valv. Altartavla från Lübeck.

1500 Sverige blir protestantiskt, så även Salem.

1575 Man är rädd att tornet skall rasa. Ber om hjälp och får spannmål av Johan III. Tornet säkras och ankarjärnen samt tornspiran sätts upp.

1650 Wredeska gravkoret byggs ut.

1771 Spricker storklockan under kungsringningen efter kung Adolf Fredriks död.

1772 Storklockan gjutes om och rings in på bönsöndagen.

1809 Ny predikstol ovanför altaret.

1810 Prins Karl Augusts kista samt gravföljet tillbringade sista natten i Salems kyrka. Den danske prinsen hade valts till ny svensk tronföljare efter Karl XIII, men ramlat av sin häst och dött. Riksmarskalk Axel von Fersen hade som plikt att delta i liktåget till Stockholm. Han anklagades dock av elaka tungor för att ha förgiftat prinsen och blev lynchad av pöbeln 20/6 1810.

1925 Den gamla dopfunten återförs till kyrkan och den första elektriska upvärmningen installeras.

1968 Borttagning av herrgårdsbänkarna i koret, nytt värmesystem och öppning av gravkoret.

1995 Arkeologisk undersökning i tornet; invändig renovering, några få takmålningar upptäcks och gravkoret öppnas.

2003 Lis Engbloms tavla av Den Heliga Birgitta, 300 års jubileum – 700 år sedan Birgitta föddes. Lis Engblom har gjort sin egen tolkning av altarskåpetsm Birgittabild.

Detta händer under året

Salem kyrka kommer att firas under hela året. Missa inte alla festligheter. Nedan ser du några nedslag.

TORSDAG 16 APRIL 11.00, SÄBY KYRKA

Torsdagsträffen: "Vår levande historia"

Ingemar Söderström, fd. kyrkoherde i Örebro, ger en gestaltande föreläsning om Strängnäs stift och Salems kyrka som båda firar 900 år.

SÖNDAG 17 MAJ 11.00, SALEMS KYRKA

Högmässa med medeltida marknad efteråt.

SÖNDAG 17 MAJ 16.00, SALEMS KYRKA

Konsert i medeltida stil med gotlandsbaserade vokalensemblen Ad Fontes.

SÖNDAG 26 JULI 17.00, SALEMS KYRKA

Vandring till S:t Botvids källa där ett skådespel om Botvidslegenden framförs. Fika i Nedre Söderby efteråt. I samarbete med Salems hembygdsförening.

TORSDAGARNA I JULI 11.00–16.00, SALEMS KYRKA

Sommarkyrka med guidning av Salems kyrka och en utställning av tavlor på kyrkan.

Har du en tavla på Salems kyrka som du vill ska vara med i utställningen? Lämna den till Säby församlingshem senast den 29 maj. Vi gör ett urval bland de tavlor som lämnas in. Tavlorna kommer hänga i Kyrkskolan under hela juli månad.

NOVEMBER

Ett specialskrivet verk om Sankt Botvid har sitt uruppförande i Salems kyrka.

Håll utkik på vår hemsida efter fler tillfällen:

svenskakyrkan.se/salem

Livets riter skapar tillit

Människors liv präglas av riter, det kan vara att fredagsmyset i soffan, vardagsrutiner på morgonen eller att fira gudstjänst i Salems kyrka.

Frid har pratat med prästen Anna Ortner, som har forskat om riter och dess påverkan på oss.

Texter: Carin Traumer, Johan Hansson & Jennie Wall

Riter är ett mänskligt påhitt där människor, antingen enskilt eller tillsammans med andra, bestämmer sig för att ritualisera kring något. Anna Ortner förklarar att riter är som svar på något som har hänt en människa i livet, såsom födelse, död eller val av livspartner. Samtidigt är riter något som människor gör när de vill uttrycka sin längtan, till exempel är det många i Stockholm som upplever att våren inte är kommen förrän de har sett körsbärsblommorna i Kungsträdgården.

Anna Ortner poängterar att en ritualisering sker när människor skapar och går in i en tillitsram, ett begrepp som hon bygger sin forskning om riter kring.

En vanlig vardagsritual som många av oss människor delar är när vi förbereder oss på morgonen med exempelvis dusch, borsta tänder, rakning och makeup. Under de morgnar då det känns extra tungt kan den strikta morgonrutinen få betydelse. Då hjälper den vardagliga och välkända riten oss och bär oss genom morgonens ansträngningar. Med tiden kan riter förändras, de blir inte färre men människors längtan och behov påverkar riternas utveckling. Ett exempel på en sådan rit är kyrktagning som förr var obligatorisk för kvinnor efter att de hade fött barn. Efter förlossningen ansågs kvinnorna orena innan de hade "renats" genom så kallad kyrktagning, vilket innebar att kvinnan fick gå fram i kyrkan och välkomnas tillbaka till församlingens gudstjänstgemenskap. Anna Ortner förklarar att kyrktagningen försvann i och med att vi människor har insett att graviditeter, barnafödande och förlossning inte är något syndigt. Genom att kvinnor ifrågasatte och vägrade ritualisera så sprängdes riten inifrån.

Trots att kyrktagningen var en hemsk rit med fokus på kvinnan som oren var det en rit som uppmärksammade kvinnan och hur hennes roll förändras till att hon blir mamma. Efter kyrktagningens försvinnande fanns ett behov av uppmärksammande och att fira babyshower har blivit allt vanligare i Sverige. Även om de båda riterna har haft olika fokus så har de båda uppmärksammat kvinnan, barnafödandet och hur det skett en stor förändring i kvinnans liv.

Inom kyrkan finns det idag flera riter som människor sätter sin tillit till som exempelvis dop, konfirmation, vigsel och gudstjänster med nattvard. I kyrkohandboken finns det beskrivet ramar för hur de här kyrkliga handlingarna ska gå till och även om prästen sätter en personlig prägel kan besökare alltid känna tillit till att oavsett vilken svensk kyrka de besöker kommer de kyrkliga handlingarna alltid att följa samma mönster.

Syntolkning: Närbild på hur en präst lyfter upp ett dopbarn. Fotot är taget så prästens bakhuvud syns och bebisen är halvt i profil så man ser hur bebisen skrattar och tittar på prästen.

Att döpas

Dopet är en kyrklig handling som i Svenska kyrkan räknas som sakrament. Dopet görs en gång och gäller för hela livet. Det vanligaste är att man döps som litet barn, men man kan också döpas som vuxen om man inte döpts innan. Man kan aldrig bli för gammal för att döpas.

Ofta har små dopbarn en dopklänning på sig vid dopet. Klänningen brukar vara lite "för lång" för barnet. Det är för att symbolisera att dopet gäller livet igenom och man får med tiden växa in i sitt dop.

Dopet är ett sätt att lyfta fram och bekräfta sitt liv inför Gud, och i Bibeln finns flera löften om att Gud är med i dopet på ett särskilt sätt, att få ta emot hjälp av Guds heliga Ande till exempel. Dopet är också ett sätt att konkretisera Guds kärlek till oss människor. Kyrkans tro är att Gud ligger bakom och upprätthåller livet.

Livet här på vår planet kräver vatten därför har vattnet en särskild betydelse. Det blir på så sätt ett tecken på Guds närvaro. Vi får vara burna i Guds famn och får bära med oss dopet som ett osynligt tecken livet igenom. Vi får ingå i hela den världsvida kyrkan.

Dopet är också vägen in i den lokala församlingen. Man döps i rent vatten i den treenige Gudens namn, Faderns, Sonens och den heliga Andens namn.

Dopet har egentligen inget med personnamnet att göra. Det är ingen namngivnings-ceremoni. Den uppfattningen kommer troligen från tiden när kyrkan i Sverige (och även i flera andra länder) hade hand om folkbokföringen. Då skrevs oftast barnets namn in i befolkningsregistret för hand i samband med dopet (som då oftast gjordes när barnet bara var några dagar gammalt). Det kan också ha att göra med att i fornkyrkan – när många döptes i vuxen ålder – lät dopkandidaterna ofta ändra sina förnamn till bibliska namn i samband med dopet. Namnbytet markerade att något nytt hänt, att de lämnat sitt gamla liv bakom sig och nu var kristna.

Däremot är det fint och även viktigt att få sitt namn uppläst i dopet eftersom våra namn är en väsentlig del av vår person. I Bibeln står det också på flera ställen, bla i Uppenbarelseboken, om att få sitt namn upptecknat i livets bok.

Det vanligaste sättet att döpas i Svenska kyrkan är genom så kallad begjutning. Man får lite vatten från en dopfunt på sitt huvud. Men man kan också döpas genom nedsänkning, då doppas man helt i vatten till exempel i en sjö.

Dop genom nedsänkning sker ibland om man döps som vuxen. Själva ordet dop är närbesläktat med ordet doppa. Dopgudstjänsten har en viss grundstruktur men kan göras personlig på olika sätt bland annat genom valet av musik.

Syntolkning: Halvbild på flera konfirmander i kåpor. Skärpa på tre konfirmander, resten är i oskäpra.

Att konfirmeras

Konfirmationen är en annan kyrklig handling. Den räknas inte som sakrament i Svenska kyrkan. I det gamla svenska bondesamhället betraktades konfirmationen som steget in i vuxenlivet. Så tänker de allra flesta inte idag, men konfirmationen är förhoppningsvis ett positivt minne för livet där man fått möta och kanske fått svar på frågor som det sällan ges utrymme att brottas med annars.

Egentligen är själva konfirmationen den fest-guds-tjänst som avslutar konfirmationstiden, undervisningen som har pågått innan, antingen en längre eller kortare period, beroende på upplägget. Under perioden inför konfirmationen får ungdomarna aktualisera och brottas med många viktiga frågor och funderingar i livet och får tillfälle att lyfta fram dem i ljuset av dopet, kyrkans tro och i tradition. Konfirmationsgudstjänsten avslutar och bekräftar hela denna period.

När man konfirmeras har man även en konfirmand-kåpa på sig. Konfirmandkåpan påminner om dopdräkten, en lång vit dräkt. Den här likheten är ingen slump utan konfirmationen som helhet ska bekräfta just dopet. Konfirmanden får bekräfta sitt dop men blir också återbekräftad av Gud. Därför behöver man också vara döpt för att bli konfirmerad. Är man inte döpt innan finns det möjlighet att döpas innan själva konfirmationen.

Det är relativt vanligt med dop under konfirmandläger. Längre tillbaks var det vanligt att varje konfirmand fick flera svåra frågor att svara på vid konfirmationsgudstjänsten, till exempel från Martin Luthers lilla katekes eller var i Bibeln man kan hitta olika citat.

Idag fungerar inte redovisningen på det sättet. Pedagogiken är annorlunda och redovisningen kan göras genom att exempelvis sätta upp ett drama. Däremot är fördjupning i kristen tro, bibel-kunskap

och gudstjänst självklart fortfarande en viktig del av konfirmationstiden. Tiden och det pedagogiska upplägget för konfirmandtiden kan variera väldigt mycket.

Konfirmeras gör man vanligtvis när man går i åttonde klass, i vissa fall tar även ungdomar med de som är lite äldre. Det finns också vissa församlingar som har konfirmation enbart för äldre ungdomar eller vuxenkonfirmation. I Salems församling har vi just nu ingen vuxen- eller gymnasiekonfirmation, men vi hoppas kunna starta upp det i framtiden.

Det har gjorts flera större enkätundersökningar hos ungdomar som har konfirmerat sig och majoriteten av dem har positiva minnen och erfarenheter från sin konfirmationstid.

Syntolkning: Halvbild på ett vigselpar där man endast deras händer syns. Bruden håller i en blombukett och brudgummenen håller sina båda händer mot varandra framför kroppen.

Att gifta sig

Vigsel är en kyrklig handling, Den räknas inte som sakrament i Svenska kyrkan. I vigselgudstjänsten visar man att man tar sin kärlek och relation till varandra på allvar. Brudparet får bekräfta sin kärlek till varandra, lova varandra trohet och att vårda sin relation. Det gör brudparet både inför den samlade församlingen, sin livskamrat och inför Gud.

Prästen och församlingen ber och välsignar brudparet som valt att leva samman som vigda. Vigselgudstjänsten kan delas upp i tre huvudsakliga delar och har en grundstruktur, ett grundritual, som sen har viss flexibilitet för att utföras mer personlig.

I den första inledande delen läses bibelord och ord om äktenskapets mening upp. Den andra är en mer juridisk del där man svarar på frågor och avger löften till varandra, Gud och församlingen, man ingår ett avtal eller förbund med varandra. Efter det kommer tillkänna-givandet. Slutligen en del där paret får ta emot förbön och välsignelse.

Man kan också kombinera dop- och vigselgudstjänst som en helhet om man som familj samtidigt vill låta döpa sitt eller sina barn.

För att få gifta sig i Svenska kyrkan eller i Svenska kyrkans ordning så krävs att åtminstone den ena parten är medlem i Svenska kyrkan. Man behöver däremot inte vara konfirmerad. Man måste ha ansökt och om hindersprövning och fått ansökan godkänd. Detta gör man hos Skatteverket. Intyget man får berättar att det inte föreligger några hinder för äktenskapet. Hinder för äktenskapet är att en eller båda parter redan är gift eller att man är släkt på för nära håll. Om man är under 18 år krävs särskilt tillstånd.

Blankett för hindersprövning kan laddas ner på Skatteverket hemsida. Den fylls i av båda parter tillsammans. Intyget man får är giltigt i fyra månader så gör inte ansökan för tidigt! Samtidigt med ansökan skickar man in en blankett där man anger vilket eller vilka efternamn man kommer att bära efter vigseln (tänk på att ni kan behöva ansöka om nytt pass, körkort och så vidare om ni byter namn.) För övrigt behövs en präst, två vittnen och en eller två ringar, efter eget val.

Syntolkning: Halvbild tagen i profil på en präst som står framför altaret. Han dukar inför nattvard och håller upp ett kalk-kläde.

Att fira Gudstjänst

Mitt i det som är livets glädjeämnen och sorger, förtvivlan och hopp samlas vi till gudstjänst. Genom hela den kristna kyrkans historia har formen för gudstjänsten alltid haft liknande drag.

Liturgin, tjänsten inför Gud, handlar om växelspelet mellan Gud och människa. I guds-tjänsten ges uttryck för vad det innebär att vara människa och skapas möjlighet för möte med Gud.

Liturgin ger en rytm och ett språk som kan vara ett forum för livet, de ramar inom vilka vi uttrycker tro och liv. Människan uttrycker sig inför Gud, men Gud uttrycker sig också inför människan genom bibelns texter, predikan, psalmer, böner och i nattvarden.

Kanske kan uttryckssätten upplevas som främmande innan man vant sig och lärt sig, men så är det ju faktiskt också inom idrott eller yrkesliv, det tar en tid innan man lärt sig kulturen och språket. I varje gudstjänst finns en "bön om förlåtelse". Där får vi möjlighet att lämna över det som blev fel, det som inte blev alls, det som var elakt eller likgiltigt och lämna över allt i Guds händer. På så vis kan vi fira gudstjänst med rena hjärna.

Resten av gudstjänsten får vi bara ta emot, den är prestationsfri. Vi får lyssna och ta till oss predikan som talar om Gud, tro och livet, nästan som en inspirationsföreläsning.

Vi får också dela nattvardens gemenskap med varandra som ett uttryck för Guds omsorg om oss och vår omsorg om varandra. Samtidigt som vi får lämna det som har varit ger gudstjänsten oss kraft inför den kommande veckan. På så vis kan det vara skönt att fira gudstjänst varje söndag som en del av veckans rytm. Vi får sätta punkt och börja om på nytt.

I Salems församling firas de flesta söndagsgudstjänsterna i Säby kyrka klockan 11.00. Efter gudstjänsten serveras alltid kyrkkaffe där de gudstjänstbesökare som önskar ytterligare gemenskap efter gudstjänsten kan delta i en stunds samvaro.

Annon

Syntolkning: Närbild tagen framifrån på en kvinna i tiara. Hon biter sig i läppen.

Bildtext: Osäker inför bröllopet? Anlita rutinerade proffs för vigseln.

Syntolkning: Helbild på familjen Wendt. Yngsta dottern Ella sitter i mamma Sannas knä och äldsta dottern Emmi sitter i pappa Tommys knä. Sanna tittar in i kameran medan Tommy och båda barnen tittar snett ner till höger på Emmis fötter då hon försöker sparka av sig sin ena stövel.

Faktaruta: Sanna Wendt. Ålder: 35. Bor: Annedal. Familj: Maken Tommy, 34 år och barnen Emmi, 3 år & Ella, 8 månader. Gör: Mammaledig ekonomikonsult. Favoritpsalm: 758 – Herre, till dig får jag komma. Kuriosa: Har under åren pendlat i sin tro och både kallat sig ateist och agnostiker men är nu en regelbunden kyrkobesökare som snart har läst hela Bibeln.

Dotterns dop blev vägen in i kyrkan

Sannas väg in i kyrkan började när hon lät döpa sin dotter Emmi. Sanna är uppvuxen i en kristen familj men har själv haft en kritisk inställning till kyrkan och religion. Men dotterns dop förändrade allt och inom drygt ett år har Sanna nu döpt sin dotter, konfirmerat sig och gift sig i kyrkan. Frid pratar dop, riter och att komma till tro med Sanna Wendt.

Det är småkyligt i Annedal men i familjen Wendts etagelägenhet några våningar upp är det varmt och hemtrevligt. Doften av nybryggt kaffe möter oss när vi kliver in i hallen och i bakgrunden hörs ljudet från den tecknade filmen Frost när äldsta dottern tittar på film. Vi tar plats i köket och Sanna börjar berätta om sin väg in i kyrkan.

Sanna är uppvuxen i en kristen familj med en mamma som pratade mycket om Gud och tro. Men familjen var inte aktiv och gick i kyrkan och själv hade Sanna en period då hon inte alls identifierade sig som kristen, snarare tvärtom. Men när första dottern Emmi föddes var det något som låg och gnagde.

– Det kändes som jag tog ifrån henne någonting om jag inte skulle döpa henne. Jag hade länge tänkt på det här och att jag inte hade konfirmerat mig som ung. Det här med Gud och tro låg och skavde alldeles för mycket och jag bestämde mig för att döpa Emmi. Jag kände att det var bättre att döpa henne så att jag skulle slippa tänka mer på det.

När Sanna och hennes make Tommy träffade prästen för första gången var de väldigt ovana vid kyrkan och allt runtomkring. De fick frågan om vilken version av Herrens bön och vilka psalmer de skulle vilja ha men då visste de knappt vad en psalm var. Sanna kände sig väldigt vilsen och dessutom hade hon en bild av att det var väldigt strikt och stramt i kyrkan.

– Jag undrade vad som skulle hända om Emmi började skrika eller om hon behövde äta men prästen lugnade mig och sa att det var Emmis dag. Om hon behövde ta en matpaus så skulle vi göra det och vi kunde ta med leksaker fram till altaret. Det var så otroligt avslappnat och jag blev förvånad över det.

Några månader efter Emmis dop valde Sanna att konfirmera sig. Hon hade börjat på konfirmation när hon var yngre men det hade inte känts rätt och hon valde att hoppa av. Men hennes mamma ville väldigt gärna att Sanna skulle vara konfirmerad och för Sanna har det känts viktigt att någon gång konfirmeras för sin mammas skull.

– Jag behövde bara komma till den punkten i livet där jag kände mig redo att dyka ner i det här och att jag gjorde det av rätt anledning. Under konfirmationen hade jag en jättebra präst, men jag var väldigt kritiskt inställd och ställde många jobbiga frågor.

Prästen förklarade att bibeln inte är Guds ord utan att den är skriven av människor men inspirerad av Gud och då upplevde Sanna att det bibeln blev lättare att ta till sig.

– Vissa delar är ju väldigt kvinnofientliga, väldigt homofobiska och det är väldigt hårt så jag har väl känt "Vad skulle det vara för Gud som betar sig såhär?", men när jag fick veta att det inte är Guds direkta ord blev det lättare att förstå.

Sanna berättar att hon efter konfirmationen har fortsatt läsa bibeln och att hon läser väldigt mycket runt bibeln. För även om hon nu har kommit till tro så finns det tillfällen då hon tvivlar, och vissa saker förstår hon inte eller så får hon inte det i bibeln till att gå ihop med sin egen tro.

– Jag söker mycket runt bibeln för att få svar på olika frågor för jag tycker ändå att det är viktigt att vara kritisk. Man är ju en modern människa så det kan vara väldigt svårt att förstå vissa delar, men man måste tänka i vilken kontext bibeln är skriven. Det krävs ju ganska mycket bearbetning för att förstå vad som verkligen står och varifrån ursprunget kommer.

Nu när Sanna är mer insatt i den kristna tron och hennes andra barn Ella är åtta månader känns det väldigt viktigt för Sanna att låta döpa henne. Sanna förklarar att hon ser det som en gåva till barnen, att de får komma med i församlingen och vara en del av den kristna gemenskapen.

– För mig känns dopet viktigt. Jag vill få in barnen i den kristna gemenskapen och om de senare vill lämna och inte vara med i Svenska kyrkan så kan de ju göra det.

Förutom att barnen ska få vara en del av den kristna gemenskapen är det för Sanna viktigt att på något sätt få överlämna barnen i Guds händer, lite för att de ska få en relation med Gud men också för att få skydd. Dessutom vill hon ha med sig barnen på gudstjänster och mässor och för att ta nattvarden ska man vara döpt. Ända sedan äldsta dottern var tillräckligt stor för att kunna svälja själv så har Sanna låtit henne ta nattvarden.

– Jag vet att det råder delade meningar om barn ska få ta nattvard eller inte. En präst i min församling menar på att man ska ta nattvarden först när man förstår innebörden, men jag håller inte riktigt med. Jag ger Emmi en chans att få ta del av Jesus när jag låter henne ta nattvarden. För mig känns det väldigt fint och bra att få dela det med henne.

För Sanna är nattvarden väldigt viktig, hon tänker att Jesus är närvarande under natt-varden och att det är det närmaste hon kan komma Jesus rent fysiskt. Dessutom firas natt-varden i gemenskap med andra människor, som för Sanna är en väldigt viktig del av kyrkan, gemenskapen med andra. Utöver nattvarden kan hon känna att riter och ceremonier inte är så viktiga.

– Jag tänker att för Gud är det nog inte så viktigt med vilka sakrament och vad vi gör. Men jag tror att vi människor behöver riter och ceremonier för att det hjälper oss att bibehålla vår tro. Läser man Gamla Testamentet om offer så tror jag inte att Gud behöver ett offer utan att det handlar om att människan på något sätt ska reflektera över sin tro och då gör det med hjälp av ceremonier. Men jag tror att oavsett om man är troende eller inte så är riter och ceremonier jätte-viktigt för oss människor.

Sanna har gått ifrån att ha en väldigt fördoms-full och kritisk syn på kyrka och tro, till att idag känna att hennes tro är en väldigt stor och viktig del i hennes liv. En del av tron för henne är att hitta frid i sig själv.

– Jag tror att meningen med att tro är att hitta en inre frid och att det är det som är himlen på något sätt. Man ska hitta Gud i sig själv. Lite som att man är lycklig när man är barn så ska man hitta tillbaka till den känslan och känna ro inom sig själv. Jag tror att poängen är att vi ska hitta lugn och frid i oss själva och att vi ska leva i kärlek till oss själva och till varandra.

Sanna berättar att hon känner sig väldigt fridfull när hon går i gudstjänst, ber och mediterar och säger att relationen till Gud är lika viktig för henne som relationen till vänner och familj. Det är en relation till

något som är så mycket större än hon själv. Även om Sanna inte kan förstå fullt ut vem Gud är så tycker hon inte att det är så viktigt. För henne känns det fortfarande rätt i hjärtat och Gudstron ger henne något värdefullt.

Syntolkning: Helbild på Sanna Wendt och hennes två barn, Emmi 3 år och Ella 8 månader. Sanna sitter med yngsta dottern i knät. Äldsta dottern står framför. Sanna och båda barnen ler och tittar in i kameran.

Firanden i församlingen

Dopfest i Säby kyrka två hänger om året

Text: Lennart Marklund

Är det något som är värt att fira är det väl dopet! Att en ny liten människa har fötts och i dopet också får del av det Gud vill ge oss. Dopet som är ett sakrament, en helig handling, där Gud på ett speciellt sätt finns med och verkar.

Ibland när jag frågar nyblivna föräldrar varför de vill att deras barn ska döpas får jag till svar: "Vi vill tillsammans med släkten och våra kompisar fira att vårt barn fötts".

Själva dopgudstjänsten är en fest där församlingen tillsammans med familjen firar ett nytt liv och att personen blir en del av gemenskapen. När ett barn döpts brukar jag lyfta upp det inför alla i kyrka och uppmana oss att tillsammans högt och ljudligt säga; "Välkommen, (och namnet)".

Som ett uttryck för att den nydöpte är välkomna in i Guds församling här i Salem.

I församlingen har vi också en ordning som innebär att när någon döps och vi läser upp namnet i samband med kyrkans förbön följande söndag, hänger vi även upp en personlig dopduva i kyrkans ljusbärare. Duvan som är en symbol för Guds helige Ande. En påminnelse om att Guds Ande är en Hjälpare som följer och stöder barnet genom hela livet.

Sedan inbjuder vi till en dopfest en söndag under följande termin. Den inleds först med en familjegudstjänst med dopet i centrum, där alla som har döps får komma fram och motta sina dopduvor.

Efter gudstjänsten har vi en dopfest i församlingssalen, då vi på ett festligt sätt firar alla nydöpta.

Du kan också på ditt barns, eller din egen dopdag ta fram dopljuset som ni fick i samband med dopet, tända det och fira er egen dopdag. För denna fantastiska gåva som Gud gett oss i dopet är alltså någonting som verkligen är värd att fira!

Födelsedagsfirande för äldre

Text: Jonny Nehl Othzén

Tre gånger om året arrangerar Salems församling födelsedagskalas för de som fyller 75, 80, 85, 90 år och allt däröver. En personlig inbjudan skickas med post till de av våra medlemmar som är berörda. Tidigare har kalaset arrangerats två gånger per år, men intresset för kalaset har blivit så pass stort att vi har valt att utöka till tre tillfällen så att det inte ska bli alltför trångt. Det tycker vi är superkul!

På kalasen får de som jubilerar komma hit till församlingshemmet där en bit mat och underhållning väntar, för att självklart avslutas med tårta. Underhållningen brukar vara trubadurunderhållning av lokala artister. På nästkommande kalas är det till exempel Kajsa Larsson, en trubadur och sångerska från Södertälje. Hon har bland annat belönats med Ted Gärdestadstipendiet och under 2019 släppte hon sin andra EP *Stories*.

En av anledningarna till att vi anordnar födelsedagskalas är för att vi vill fira och uppmärksamma det fantastiska livet som jubilarerna har levt, för att fira ett liv av erfarenheter och minnen. Vi vill visa på hur viktiga de är för vår församling. Sedan vill vi såklart också ge dem en liten guldkant på tillvaron genom att lyxa till det lite för dem. En annan anledning är att vi också vill möjliggöra möten emellan människor, kanske kan personer som inte hörts på länge ta upp kontakten, kanske kan man hitta nya bekansksaper. Vi tror att det är lika viktigt för äldre att få nätverka som det är för våra yngre.

Intervju med initiativtagare

I hela 18 år har födelsedags-kalaset för äldre anordnats två gånger per år. Bakom initiativet till kalaset står Ragna Johansson och Per-Erik Ekman. Ragna fick idén av att ha sett en annan församling anordna födelsedagskalas för äldre och Per-Erik, som vid tillfället var ordförande i Kyrkorådet, hoppade på idén. Sedan dess har han varit med på alla kalas. Frid har pratat med Per-Erik Ekman, en 80-årig volontär och kyrkvärd som har varit engagerad i kyrkan under många år och tidigare varit ordförande i Kyrkorådet samt ledamot i Kyrkofullmäktige.

Kan du berätta lite om kalaset?

Inför varje kalas brukar jag bli tillfrågad och då är jag med lite i planeringen och såklart på kalaset. På kalaset är jag med och hälsar alla välkomna i dörren och jag hjälper till vid dukning och avdukning. Vid hemgång får alla var sin ros och dem är jag med och delar ut.

Har kalasen sett likadant ut under alla år?

Maten har ändrats lite, i början var det smörgåstårter och hemlagad äppelkaka som Ragna brukade baka. Nu de senaste gångerna har det varit matpaj och prinsess-tårter. Men upplägget har sett likadant ut i alla år. Vi startar med lunch, går vidare in i kyrkan för underhållning och avslutar med fika.

Varför tycker du att födelsedagsfesten är viktig?

Många äldre är ensamma och då känns det bra att de får bli firade. Men de som vill får också ta med sig någon att dela kalaset med. Det är bra, för alla har inte förmågan att kunna ta sig själv. Det är också en möjlighet för flera som inte brukar gå i kyrkan att få uppleva kyrkan, andakt och att få träffa likasinnade. Det är fint att församlingen bjuder på allt detta!

Du har själv varit inbjuden som en av jubilarerna, hur var det att själv få bli firad?

Det var trevligt att få sitta och bli serverad. När jag varit med och anordnat kalaset har jag inte haft tid till att prata med alla.

Per-Erik berättar att han under kalaset träffade ett par där det visade sig att deras dotter hade gått i samma klass som hans son och att han och paret har stött på varandra efter kalaset. Han avslutar med att säga att födelsedagskalaset är ett sätt att knyta kontakter.

Tio skäl att tillhöra svenska kyrkan

Du är en viktig del av Svenska kyrkan. Ditt medlemskap gör det möjligt för oss att hjälpa människor i nöd, vara en god kraft att räkna med i samhället, föra traditioner vidare in i framtiden och mycket mer. Frid ger dig tio konkreta skäl att tillhöra Svenska kyrkan.

1 I Svenska kyrkan ryms hela livet

Dop, konfirmation, vigsel och begravning. Som ett löfte om Guds närvaro i allt som sker vill Svenska kyrkan vara närvarande i livets alla skiftningar. Inom Svenska kyrkan finns lång erfarenhet av livet och döden, glädjen och sorgen.

2 Gemenskap och delaktighet

Kyrkan är en öppen och inkluderande gemenskap. I Säby församlingshem finns ett öppet café där kravlösa möten kan ske mellan folk i alla åldrar. Hit kommer du som du är och får leva i tro eller tvivel, tillsammans med andra.

3 Samtal och själavård

När livet sviktar och vi behöver prata med någon finns präst och diakon med tystnadsplikt till tjänst.

4 Kyrka och kulturarv för alla

Tillhör du Svenska kyrkan bidrar du till att hålla våra kyrkor i gott skick, så att de bevaras till efterföljande generationer som en del av vår rika historia.

5 Solidaritet för alla

Diakoni är del av kyrkans sociala arbete. Det kan gälla att som medföljare närvara vid samtal med myndigheter eller hjälp med att få mat på bordet. Det kan också handla om samtalsstöd när livet krisar. Svenska kyrkan arbetar utifrån att alla människor är lika mycket värda oavsett kön, ålder, sexuell läggning och trosuppfattning.

6 Barn- och ungdomsverksamhet

Varje dag möter vi barn och ungdomar i våra olika verksamheter. Öppen förskola, söndagsskola, bibeläventyr i skolan, barn- och ungdomskör, konfirmationsgrupper och ungdomsgrupp är några exempel.

7 Musik

I Salems församling finns körer för alla åldrar. Förutom den sång och musik som finns i gudstjänster, ordnas olika musikgudstjänster och konserter i kyrkorna.

8 Levande traditioner

Tillhör du Svenska kyrkan bidrar du till att upprätthålla gemensamma traditioner så som adventsfirande, julgudstjänster och påskfirande. Genom Svenska kyrkan i utlandet kan även utlandssvenskar träffas och fira svenska högtider och gudstjänster.

9 En bättre värld

Act Svenska kyrkans är en del av ACT-alliansen som består av över 150 trosbaserade biståndsorganisationer över hela världen. Genom Act Svenska kyrkan bidrar kyrkan med långsiktigt bistånd och snabba katastrofinsatser på många platser runtom i världen. Salems församling har en internationell grupp som ordnar med olika insamlingar under året och som lyfter de internationella frågorna i olika sammanhang. Vi arbetar också för ett aktivt miljöengagemang för att möta de klimathot som finns mot vår jord.

10 Stötta god verksamhet.

Även om inte du tar del av kyrkans arbete så kan du med din medlemsavgift hjälpa andra. Vi är tacksamma för din medlemsavgift.

Talong för inträde i Svenska kyrkan

Bli medlem! Fyll i, klipp ut och skicka till: Salems församling, Emanuel Birkes väg 1, 144 30 Rönninge
Namn, Personnummer, Gatuadress, Postadress, Ort och datum, Telefon/E-post, Namnteckning.

Varför är du tyngd av sorg

”Varför är du tyngd av sorg, min själ, och full av oro? Sätt ditt hopp till Gud! Jag skall åter få tacka honom, min räddare och min Gud.”

– PS 42:12

Vad är du ledsen över? Vad sörjer du? Har du någon gång stannat upp inför det och stannat kvar i känslan? När Jesus hade dött så var det några kvinnor som tog tag i allt som hör sorgen till. De gömde sig inte utan gjorde det praktiska arbetet men de var också ledsna, de sörjde och lät sorgen ha sin gång. Det fanns tydliga ritualer för hur sorgen skulle tas hand om.

Jag tror vi saknar det idag – men sorgen mår bra av en ritual, en form. Det finns en vila i det som gör att det finns plats för att sörja. Som ger oss tid att sörja. Sorgen kan skrämma så jag vill undvika den varje pris och springa ifrån den eller gömma mig för den. Men om man går igenom sorgen – oavsett om det tar 3 dagar eller 3 år – så kommer det en annan tid. En tid när solen lyser igen och sakta kan jag ta emot det också. Sorgen förändrar oss, den ger vår livsjord näring som gör oss mänskligare och kanske också mer sårbara.

Gud kom till jorden och tog gestalt genom sin son Jesus – som var människa med allt vad det innebär. Gud gjorde sig sårbar, för vår skull!

Jag tror inte det var en slump att det dröjde några dagar innan Jesus uppstod – världen behövde sörja för att kunna ta emot glädjen. Och ljuset kom, alla var tilltufsade och trasiga efter allt som hänt. Men ljuset kom och tack vare sorgen så kunde något nytt sakta börja växa. Nya vägar började upptäckas och undersökas. Och denna erfarenhet ville man dela med sig av, inte ens döden – det läskigaste som finns – var slutet. Det finns något mer på andra sidan sorgen, det finns flera stigar att vandra.

Så stanna kvar i din sorg, gör det du måste för att vårda den, för att vårda dig! Och håll ut, håll ut lite till – det kommer en gryning. Tilltufsade får vi möta solens första strålar och sträcka på ryggen. Inte bara Jesus uppstod – det gör vi också varje gång vi gått igenom någon form av sorg. Uppståndelsens ljus är för dig. Döden är inte slutet - den är en passage vi alla måste gå igenom. Men efter den så kommer ljuset, uppståndelsen. Ta emot det, vårda ditt ljus – låt det sakta sprida sig i dig och låt andra se det. Tillsammans går vi igenom både sorgen och glädjen – och glöm aldrig bort – Gud går med oss i allt!

Ellinor Bager
Diakon

Förnedring och upprättelse

– En modern återgivning av påskberättelsen

Text: Jennie Wall

Första året på gymnasiet, ny skola, ny termin och kanske nya vänner. Jessica var förväntansfull när hon gjorde sig redo för första festen med nya klassen.

Visst hade hon med sig några kompisar från gamla skolan. Dem hon följts åt med under tre år nu och som hon kände innan och utan. På ett vis hade hon kanske blivit lite av en ledare i deras lilla gäng. Det var som om dem andra såg upp till henne, lyssnade på vad hon hade att säga. "Det är något speciellt med dig", kunde de säga ibland, men Jessica försökte oftast vifta bort det. Även om hon emellanåt kunde känna en märklig känsla inom sig. Som om henne liv liksom var utstakat, som om hon hade en uppgift.

"Hej vad kul att du är här!" Jessica fick en kram när hon klev in på festen och längre in i lokalen ropade någon: *"Jessica! Här, kom och sitt med oss!"* Alla Jessica mötte, också dem hon inte kände eller ens träffat, vinkade och hejade glatt. Musiken dunkade ur högtalarna och överallt syntes trevliga ansikten. Jessica hade nog aldrig känt sig så välkomnad som vid just det här tillfället, det var som om alla verkligen hade längtat efter att just hon skulle komma. Det måste vara så här det känns att vara känd, tänkte hon och ett stråk av njutning gick genom hennes kropp. Men så slog hon bort tanken. Kändisskap har också en baksida, det visste hon och att göra sig mallig var inget som låg för henne.

Festen var trevlig, alla var glada och hade kul, i alla fall till en början. Men så gick Jessica ut i köket för att ta ett glas och hon möttes av något som gjorde henne fullständigt vansinnig. Köksbordet var fullt av piller och pulver av olika slag och några killar stod och diskuterade penga-betalning. *"Vad håller ni på med?"* skrek Jessica. *"Är ni inte kloka?!"* I rent vansinne välte hon hela köksbordet och jagade bokstavligen ut killarna ur lokalen.

De pratade om det lite, hon och hennes närmsta, då de en tid senare samlats för att äta och fira helgen tillsammans. Nu var det bara hon och hennes bästa vänner, enkelt och mysigt, men Jessica kände att det låg något i luften. Det var Julia, hon var sur, det märktes. *"Var du tvungen att hålla på så där på festen?"*, fräste hon till Jessica. *"Fattar du hur alla kommer uppfatta oss nu? Som värsta pråktiga småtjejerna typ!"*, gnällde hon. *"Är du tvungen att svika mig?"*, svarade Jessica så snabbt att hon inte hann tänka. Hon visste knappt var det kom ifrån men hon kände det så intensivt. Julia skulle förråda henne, så var det bara. Julia bara stirrade på Jessica till svar innan hon långsamt reste sig. *"Jag måste hem nu, vi ska fira med familjen ikväll också"*, sa hon kramade om de andra tjejerna och gick. *"Men? Vad händer?"*, frågade Johanna förvirrat och Jessica kände hur oron grep tag i henne.

"Hörrni" sa hon. *"När jag inte längre finns hos er, lova att äta och dricka för mig! Minns mig, precis så här!"* så höjde hon sitt glas skålade och tog en tugga av brödet som låg på tallriken. Hennes vänner tittade konfunderade på henne. *"Men vad snackar du om?"* frågade Petra. *"Du är ju helskum ikväll. Hallå, vi är bästisar, vi ska alltid vara tillsammans!"* sa hon. Jessica visste att de aldrig skulle förstå men sa ändå försiktigt: *"Vet du Petra, det kommer att komma en dag då du inte ens vill erkänna att du känner mig."* *"Meh, Ofta, du är ju knäpp!"* skrattade Petra och knuffade till Jessica i sidan och plötslig var all oro som bortblåst.

På måndagen satt de på bänkarna längst bort på skolgården under rasten. Alla satt försjunkna i sina mobiler då Julia och en kille från trean, som ingen av dem kände, kom emot dem med bestämda kliv.

"Hej" sa Julia, och gick fram till Jessica och kindpussade henne så som de alltid brukade göra. Jessica stelnade till. *"Är det så här du tänker svika mig?"*, viskade hon och stirrade på Julia. Killen från trean, som var bra mycket större än alla tjejerna och vars blonda hår stod på ända, stegade fram till Jessica och tog henne i armen. *"Kom med här!"* sa han och Jessica visste att det var lönlöst att göra motstånd. Tyst lät hon sig ledas bort.

Det var med en känsla av rädsla i bröstet som Petra hastade genom korridoren mot sitt skåp. Vad var det som hände egentligen? Vem var killen och hur kunde de bara gå iväg med Jessica så där? *"Hallå, är inte du Jessicas bästis?"*, hördes plötsligt en mörk röst bakom henne. Petra snodde runt och såg två andra killar från trean stå bakom henne. *"Va? Nej vaddå?"*, svarade Petra instinktivt. *"Jo jag känner igen dig från festen"*, sa den ene. *"Du var ju med henne!"* Petra skakade på huvudet: *"Jag vet inte vad du pratar om, du måste blanda ihop mig med någon"*, paniken steg i Petra. *"Jo, men du är ju kompis med henne, de borde snacka med dig med!"* stämde den andra killen in och såg uppfordrande på Petra. *"Alltså, menar ni Jessica i 1c? Vi är inte kompisar"*, bedyrade Petra när skolklockan ringde in till lektion och hon ursäktande kunde hasta iväg vidare genom korridoren.

Uppehållsrummet var syrefattigt. Förutom den stora killen som hämtat Jessica var där fullt av människor som Jessica inte kände igen. *"Vem tror du att du är?"* spottade den stora killen ur sig. *"Du tror att du är någon jävla drottning här på skolan eller?"* Jessica såg honom lugnt i ögonen och svarade: *"Du säger det, inte jag."* Ursinnet växte i killens ögon och han ställde sig så nära Jessica att hon kunde känna hans andedräkt: *"Jag kan krossa dig, fattar du? Göra att du aldrig mer kan visa dig här"*. Men Jessica svarade inte, hon stod bara tyst och såg in i hans mörka ögon.

För en stund så stod de bara så, stirrandes på varandra i en kamp om makt, innan killen vände sig till de andra. *"Vad tycker ni att jag ska göra med henne?"*, frågade han. *"Hon förtjänar typ stryk, du såg ju vad hon gjorde på festen! Leker präktig och tror att hon är något. Fatta hur mycket pengar ni torskade där"*, var det någon som sa, och de andra stämde in. Nog förtjänade hon stryk alltid. Pulsen dunkade i Jessica och hon var mer rädd än hon någonsin varit. Men hon vägrade visa det. Hon skulle klara av detta med hedern i behåll, utan att förlora sin egen självrespekt.

Örfilen kom ändå som en överraskning, rätt över kinden och det kändes som om hela örat exploderade. Jessica kände hur tårarna brände bakom ögonlocken. Hon ville gråta, men lyckades stålsätta sig. Tyst fortsatte hon trotsigt se in i killens ögon. *"Det är något fel på henne"*, fnyste han och gick mot dörren. *"Kom hörrni, vi plockar in den där småtjuven Barbara istället. Hon har inte betalat för sina grejer"*, sa han men de andra började genast protestera: *"Barbara? Skit i henne! Vem är hon i egentligen? Typ ingen? Det är ju Jessica som tror att hon är någon och inte visar dig respekt!"* Den store blonda killen stannade med handen på handtaget och såg på Jessica. *"Okej, jag ska se till att hon lär sig, men jag tänker inte ta något ansvar för konsekvenserna. Mina händer är fan rena!"* Han tryckte ner handtaget och pressade sig mot dörren så att den gled upp medan han höll upp sina båda händer med handflatorna mot Jessica och backade ut i korridoren.

Det var med tunga steg Jessica gick upp för backen till skolan på fredagsmorgonen. Hon ville inte, hon kände sig rädd och orolig, men hon visste att hon måste. Hon kunde inte vika ner sig. Låta rädsla styra henne. Låta en kille bestämma hur hon skulle handla bara för att han var större och starkare än hon. Hon hade ju inte gjort något fel.

Det hade varit tyst från alla hennes vänner ända sedan han kom och hämtade henne på skolgården. Inte en enda hade hört av sig och frågat hur hon mådde. Hon var ensam och övergiven i detta. Det kändes som att hon gick mot sin egen avrättning. När hon passerade genom entrén till skolan var det

som om alla tystnade då de såg henne. Allas blickar riktades mot henne, de stirrade. Ett viskande sorl började höras och plötsligt väste någon: *"Hora!"* efter henne. Jessica förstod inte och ändå förstod hon. Hon tog upp sin mobil, knappade in koden och öppnade appen och där var de: alla lögner om henne. Hemska texter, svart på vitt. Hon var uthängd. Tillintetgjord. Offentligt avrättad. Ingen skulle vilja ta i henne med tång efter detta. Efter denna dag fanns ingen framtid. Det var som att marken skakade under hennes fötter. Allt blev svart.

"Petra, har du fått tag i Jessica?" Johanna snyftade i telefonen. I tre dagar hade de försökt nå Jessica men utan framgång. Ingen visste var hon hade tagit vägen. Det dåliga samvetet gnagde i Petra. Hon och Jessica hade ju varit bästa vänner men ändå hade de inte ställt upp när det gällde. Och nu var det för sent. Vad skulle de ta sig till? *"Jag hörde att Maria och Maria skulle åka hem till Jessica"*, fortsatte Johanna mellan snyftningarna. *"Men hon är ju inte hemma, och är hon det kommer hon inte vilja prata med dem heller"*, konsttrade hon uppgivet.

De båda Mariorna var spända när de närmade sig Jessicas hus, skulle hon vara hemma och i så fall ens öppna dörren för dem? Men till deras förvåning såg de att dörren redan var öppen då de kom. *"Oroa er inte, Jessica är inte här, hon har inte låtit sig knäckas av detta"*, hördes en röst. *"Hon kommer till skolan. Gå och berätta för de andra att det inte lönar sig att hota och sprida lögner."*

Det var två uppspelta tjejer som på måndagsmorgonen berättade om det märkliga mötet i Jessicas hus. *"Jag fattade inte riktigt vem det var, men jag tror att det var hennes mamma som berättade att Jessica inte är knäckt av detta"*, berättade den ena av Mariorna. *"Fatta, Jessica är typ den coolaste jag har träffat"*, fyllde den andra in.

När portarna till skolan öppnades den morgonen och Jessica stod där förundrades alla. Hon gick med högburet huvud genom korridorerna. Hon log mot alla hon mötte, till och med mot dem som sagt att hon förtjänat stryk. De andra eleverna kunde knappt tro sina ögon. Jessica var vare sig nedburen och liten eller arg och hämndlysten. Hon bara var: Jessica. De viskade till varandra *"Det typ strålar om henne, helt sjukt."* *"Kan hon stå upp för sig själv, så kan vi också det!"*

När de såg att en enda människa kunde stå upp mot hela skolan förstod alla: ingenting kunde längre bli som förr. Det fanns inga hot, ingen rädsla, ingen förnedring, inget mörker som någonsin kunde ta fäste här igen. Med sitt sätt visade Jessica att ondskan kunde trotsas, ja till och stoppas och krossas med kärlekens kraft.

Hela påskdramat i ett påskägg

Vad har påskan gemensamt med chokladmynt och geléfiskar? Jo, i de söta och sura godisbitarna ryms hela påskberättelsen från skärtorsdag till påskdagen.

Text: Helena Andersson Holmqvist Foto: Lina Eriksson/Tidningen Spira

Syntolkning: Foto på ett påskägg med godis inuti. Några godisar ligger utanför som kan kopplas till texten. Bland annat ett godishjärta, en kolaflaska, chokladmynt, döskalle, godisfiskar, en stor rund godis (bumling) och en runt platt godis med fredstecken på.

Delar bröd och dryck

Jesus samlar sina lärjungar till en sista fest, påskmåltiden. De äter bröd och dricker vin som Jesus ger en särskild innebörd. Sedan dess firar kyrkan nattvard, som sägs skapa gemenskap mellan Jesus och de som deltar.

Älska varann!

Jesus inleder måltiden med att tvätta sina vänners fötter. Sedan uppmanar han dem: "Så som jag har älskat er ska också ni älska varandra." Måltiden inspirerade den tidiga kyrkan att ordna knytkalas som kallades kärleksmåltider.

Säljer sin vänskap

När Jesus och lärjungarna ätit går de till Getsemane, en trädgård utanför Jerusalem, där Jesus har ångest, svettas och ber. Då kommer en beväpnad styrka och för bort honom. Lärjungen Judas har förrått honom för 30 silvermynt.

Så dör han

Jesus förhörs och döms som upprorsman. Han hånas, misshandlas och korsfästs sedan på Golgota, som betyder skallen. Efter sex timmar dör han. En högt uppsatt man tar hand om Jesus kropp och lägger den i en klippgrav.

Bumlingen är borta

Efter helgen går flera närstående kvinnor till graven tidigt på morgonen för att smörja Jesus kropp. I evangelierna berättas att den stora stenen är bortrullad och en ängel talar om för dem att Jesus uppstått från döden.

Bjuder på fisk

Enligt evangelierna möter Jesus sina lärjungar igen efter att han uppstått. Det berättas att han vid Genesarets sjö ger råd om var de ska få mycket fisk och sedan bjuder på bröd och glödstekt fisk på stranden.

Fred, frid och helhet

"Frid över er" hälsar Jesus efter uppståndelsen. Shalom betyder fred och frid, men också helhet. Enligt kristendomen gör Jesus död och uppståndelse människans relation till Gud, andra människor och skapelsen hel igen.

Upplev påsken i kyrkan svenskakyrkan.se/salem/pask

Påskkalender

MÅNDAG 6/4

13.00 Passionsandakt i Säby kyrka

TISDAG 7/4

13.00 Passionsandakt i Säby kyrka

ONSDAG 8/4

13.00 Lunchmässa i Säby kyrka

TORSDAG 9/4

09.30 Gudstjänst med små och stora

13.00 Påskdrama med efterföljande mässa i Säby kyrka

14.00 Skärtorsdagsmässa i Säby kyrka

18.00 Skärtorsdagsmässa i Salems kyrka

FREDAG 10/4

11.00 Långfredagsgudstjänst i Salems kyrka.

Kyrkokören sjunger ledd av Tobias Lundmark

SÖNDAG 12/4

11.00 Högmässa i Salems kyrka.

Barn- och diskantkören sjunger ledda av Roy Olofsson. Knytkalas och lotteri i Kyrkskolan efteråt.

MÅNDAG 13/4

14.00 Pilgrimsvandring i Emmausvandrararnas fotspår med start i Salems kyrka.

Avslutas med mässa och kyrkkaffe i Säby kyrka 16.00.

16.00 Annandagsmässa i Säby kyrka

Jesus offrar sig

– Hur Jesu offer förjagar ondskan och ger oss ett mål

En plågad, smäddad, döende Gud och människa

på ett kors. Förrådd, förnekad, förlöjligad. I smärta, blod och förtvivlan utbrister han: Eli, Eli lema sabachtani? (min Gud, min Gud varför har du övergivit mig?).

Tvivlar han? Vi får inblick i den nedbrutne människosonens inre kamp i offrets stund, en kamp för oss alla, en kamp mellan gott och ont. Men samtidigt tvivlar Jesus, varför? Han som är vår förebild och hjälte. En hjälte som utan tanke på egen vinning handlar rättfärdigt och som personifierar det som mänskligheten håller som eftersträfvansvärt - tvivlar? Tvivel, som om det får gro leder oss bort från Gud, kärlek och godhet mot bitterhet, hat och ondska. Detta manifesteras i gamla testamentets berättelse om Kain och Abel. Kain låter tvivel och bitterhet leda till den yttersta synden: mordet på sin bror Abel. Han låter det mörka gro trots att han har ett val, vilket blir tydligt i det Gud säger till Kain:

”Varför är du vred, och varför är din blick så mörk? Är det inte så: om du har gott i sinnet, då ser du frimodigt upp, men om du inte har gott i sinnet, då lurar synden vid dörren. Till dig står dess åtrå, men du bör råda över den”

(1 Mos. 6-7).

I sitt monumentala verk Gulag Arkipelagen dokumenterar Alexandr Solzhenitsyn kommunismens fasor och belyser hur ett samhälle kan brytas ner av en ideologi. Han betraktar människorna och gör upptäckten att skillnaden mellan gott och ont inte står att finna mellan fångar och lägervakter, inte mellan grupper av något slag, utan att ”gränsen mellan gott och ont går rakt genom varje människas hjärta”. Vi har alla förmåga till ondska, hur skulle det annars vara? Att ”inte kunna göra en fluga förnär” kan förvisso tyda på en passion för djurens rätt till liv ända ner till nivå av en insekt men vad skulle en

människa med sådant sinnelag verkligen kunna göra för gott i världen, annat än att vara ett byte för rovdjur? Psykologen Carl Gustav Jung menade att våra skuggors rötter går ända ner till helvetet.

Ett spännande tankeexperiment är att läsa 1900- talets historia med alla dess hemskheter och föreställa sig ett deltagande som föröväre, inte offer (vi har väldigt lätt att se oss själva som Oskar Schindler men sällan som Adolf Eichmann). Om du kommer fram till att du hade kunnat hamna i båda rollerna så har du förmodligen rätt. Det finns gott om forskning som styrker att så gott som alla människor skulle begå onda handlingar under vissa extrema omständigheter. Skulle du vara den enda i en enorm folkmassa som inte sträckte ut handen i en hälsning till Hitler? Skulle du vara den som ständaktigt kunde motstå att ange en medmänniska under tortyr i ett förhör beordrat av Stalin?

När vi en gång har sett vårt eget mörker, våra egna skuggor, ökar chansen att vi känner igen dem i en pressad situation vilket ökar möjligheten att välja våra handlingar i enlighet med det som är rättfärdigt och gott.

Jesu tvivel ger oss vägledning i att följa ett mål, att slutföra sitt lopp. Han kommer på korset i kontakt med sin skugga men lägger trots det sitt liv i sin Faders händer och övervinner därigenom döden genom uppståndelsen från död till liv. Därför kan vi med fröjd i hjärtat sätta Jesus högst på vår värdehierarki (hierarki, av grek. hieros, helig och arche "förste" "härska") och göra vårt bästa för att sikta mot målet som är att leva i enlighet med Kristus.

Så Glad Påsk, en tid att fira offret, målet och uppståndelsen till livet

Tobias Lundmark
Organist

Annon

Syntolkning: Halvbild på två kvinnor. Ena kvinnan är i skärpa och tagen i profil. Andra kvinnan är i oskäpra, hon tittar in i kameran. Det är rökig miljö med taggigt stängsel i bakgrunden.

Bildtext: Stå på modets sida – För alla människors rätt att leva i frihet från våld.

Tillsammans kan vi göra skillnad. Swisha din gåva till 900 12 23
svenskakyrkan.se/act

Vi ber för

Hänt i Salems församling 16 november –5 febrauri 2020

VI TACKAR OCH BER FÖR DE 12 BARN SOM DÖPTS I VÅR FÖRSAMLING.

Gud, tack för att du genom dopet visat att vi tillhör dig. Låt alla barn som växer upp få uppleva att du finns nära i glädjen, skrattet och leken men också i sorgen, gråten och ensamheten. Ge våra barn en uppgift i livets tjänst och kraft att utföra den. Hjälp våra barn att känna tryggheten hos dig genom livet.

Amen.

VI TACKAR OCH BER FÖR DE 13 PERSONER SOM GENOM DÖDEN LÄMNAT VÅR FÖRSAMLING.

Gud, tack för livet som du ger oss fyllt av arbete, lek och vila, glädje och sorg. Vi tackar dig för dem som lämnat detta livet, för allt vad de fick ge och ta emot, allt vi fick dela. Var oss nära i sorgen och saknaden. Hjälp oss att känna att det finns ett hopp och en tro på ett liv som aldrig dör. Lär oss att det finns en kärlek som lever vidare.

Amen.

VI TACKAR OCH BER FÖR DE 1 PAR SOM INGÅTT ÄKTENSKAP.

Gud, tack för kärlek och fördjupad samhörighet människor emellan.

Var med alla nygifta på deras fortsatta vandring tillsammans.

Låt dem få vara ett stöd för varandra. Hjälp dem att växa och mogna i sin kärlek, burna av din välsignelse.

Amen.

VI BER OCKSÅ FÖR VÅRA 104 NYA MEDLEMMAR.

De som är nyinflyttade i vår församling och de som nyligen valt att gå med i Svenska kyrkan. Vi ber med glädje och tacksamhet över att ni är en del av församlingen. Må Gud hålla var och en av er i sin hand.

Amen.

Kalender

Öppettider Säby kyrka & församlingshem

Måndag–torsdag 09.00–16.00, fredag 09.00–15.00.

Kom gärna in och ta en kopp kaffe i cafeterian. Vi bjuder!

Salems kyrka

Öppet vid kyrkliga handlingar och enligt överenskommelse.

Gudstjänster

Högmässa

Söndagar 11.00

Säby kyrka. Kyrkkaffe serveras efteråt i församlingssalen.

Lunchmässa

Onsdagar 13.00

Säby kyrka. Enkel veckomässa med nattvard.

Kvällsmässa

Torsdagar 18.00

Säby kyrka. Stilla mässa med nattvard.

Lunchbön

Vardagar 13.00

Säby kyrka. En lugn stund mitt på dagen med bön, tystnad och ljuständning.

Gökotta

Torsdag 21/5 08.00

Nedre Söderby. Vi firar traditionsenlig gökotta på Kristi himmelfärds morgon.

Barn & familj

Öppna förskolan Juvelen

Måndag 09.00–12.00

Tisdag 09.00–12.00

Stängt 30/3–31/3, 13/4, 12/5.

Ta med din lilla juvel och möt andra barn och föräldrar. Vi sjunger, leker och fikar tillsammans.

Ingen anmälan behövs. För barn mellan 0 och 5 år.

facebook.com/SalemJuvelen

Gudstjänst med små och stora

Torsdagarna 16/1, 30/1, 13/2, 27/2, 12/3, 26/3, 9/4, 23/4 och 7/5 09.30.

En levande gudstjänst där barnen får vara delaktiga med sång och rörelser. Efteråt fikar vi tillsammans.

Söndagsskola

Jämna söndagar 11.00–12.00.

En stund under pågående guds-tjänst med bibelberättelser och sång för barn 4–10 år. Som förälder deltar du i guds-tjänsten eller tar en kopp kaffe i vår cafeteria.

Ungdomar

Fredagsmys

Udda fredagar 18.00–23.00

Gemenskap, samtal, film, fika. För ungdomar mellan 13 och 25 år. Kom, det blir kul!

Gathering of Geeks

Jämna onsdagar 18.00–21.00

För dig i högstadiet och gymnasiet som gillar spel, lajv, fantasy och allt där omkring.

Kör

Vill du vara med och sjunga? Kontakta Roy Olofsson om du är under 20 år, Tobias Lundmark om du är äldre.

Barnkören

Onsdagar 16.00–16.45.

För barn 6–8 år. Mellis serveras från 15.00.

Diskantkören

Torsdagar 16.00–17.00.

För barn 9–13 år. Mellis serveras från 15.00.

Ungdomskören

Torsdagar 17.45–19.00.

För unga 14–20 år.

Kyrkokören

Torsdagar 19.00–21.30.

Blandad kör för vuxna.

Säbykören

Torsdagar 14.30–15.30.

För dig som är dagledig.

Gemenskap

Bibelfrukost

Tisdagar 08.00

Tillsammans avnjuter vi en enkel frukost och samtalar om Bibeln och livet i stort och smått.

Tro och liv

Tisdagar 13.30

Vi fikar och talar om livet och den kristna tron.

Syföreningen

Udda torsdagar 13.30–15.00

Handarbete, samtal och bön.

Adam

Lördag 7/3, 4/4 och 2/5 09.00

En samtalsgrupp för män där vi över en frukost delar med oss av vardag, tankar och känslor.

Eva

Söndag 1/3, 5/4 och 3/5 09.00

Samtalsgrupp för dig som kvinna. Frukost och samtal om kvinnorna i Bibeln.

Kultur

Torsdagsträffen

Jämna torsdagar 11.00

Lyssna på intressanta föreläsare och dela dela värmande soppa i gemenskap.

Högt i tak i heliga rum

Udda onsdagar 18.00–19.30.

Föreläsningsserie och studiebesök om våra kyrkorum. Varannan gång är vi i Säby kyrka och varannan gång åker vi på studiebesök.

Klädbytdag

Lördagen den 14/3 11.00–14.00

Säby kyrka. Lämna in kläder du inte längre har användning av och ta med dig lika många hem eller köp för en symbolisk slant. Vi bjuder på fika. Välkommen!

Kropp & själ

Djupmeditation

Jämna onsdagar 18.30

En välbehövd paus för att finna inre ro mitt i veckan. Varje tillfälle börjar med en kort fördjupning om meditation. Därefter sitter vi i avslappnad stillhet.

Retreat

Lördag 28/3 12.00–18.00

Säby kyrka. En dag i tystnad, för att komma till vila och hämta kraft för själen. Anmälan till kansliet senast 16/3. Kostnad: 100 kronor.

Kyrkliga handlingar

Dop & vigsel

Lördagar 10.30, 12.00, 14.00, 15.00 och 17.00

Välkommen att ringa församlingsexpeditionen för att boka dop eller vigsel.

Begravning

Onsdagar 10.30, fredagar 10.00 och 12.30.

Välkommen att ringa församlingsexpeditionen för att boka begravning.

Stöd & hjälp

Samtal

Behöver du någon att prata med? Hos oss har du alltid möjlighet att boka in ett enskilt samtal med någon av prästerna. Kontakta prästerna direkt.

Öppen diakonimottagning

Torsdagar 15.00–17.00

Säby församlingshem. Nummerlappssystem, vänta i cafeterian. Vill du boka en annan tid, kontakta Rauni Strömbäck eller Ellinor Bager.

Jourhavande präst

Alla dagar 21.00–06.00

Jourhavande präst kan du tala med om du är ledsen, rädd, orolig eller känner dig ensam. Ring 112 och fråga efter Jourhavande präst. Den som svarar är präst inom Svenska kyrkan och har alltid tystnadsplikt. Jourhavande präst kan även kontaktas via digitalt brev eller chatt. Mer info finner du på www.svenskakyrkan.se/jourhavandeprest

Kontakt

ADRESS

Salems församling
Emanuel Birkes väg 1
144 30 Rönninge

TELEFON

Växel och bokning: 070-618 39 19
Måndag–fredag 09.00–12.00

E-POST

salems.forsamling@svenskakyrkan.se

PÅ WEBBEN

www.svenskakyrkan.se/salem
facebook.com/salemsforsamling
instagram.com/salems.forsamling

KYRKOHERDE

Jennie Wall

070-491 04 51

PRÄSTER

Johan Hansson

070-815 61 88

Lennart Marklund

070-618 39 81

Maria Jacobs

070-618 39 61

Jonny Nehl Othzén (prästkandidat)

070-618 39 19 (exp.)

DIAKON

Rauni Strömbäck

070-618 39 16

Ellinor Bager

070-618 31 52

MUSIKER

Roy Olofsson

072-967 14 20

Tobias Lundmark

070-441 12 34

BARNVERKSAMHET

Diana Westerberg

070-618 39 19 (exp.)

FÖRSAMLINGSPEDAGOGER

Eva Björkdahl

070-618 38 58

Alexander Sandrén

070-618 31 65

EKONOMI

Jenny Lund

070-618 39 15

CHEF KANSLI/VAKTMÄSTERI

Kent Berger

072-967 13 00

VAKTMÄSTERI

Andreas Bisse

070-618 39 35

Nuran Khouri

072-967 13 03

Jenny Argenius

072-967 14 29

Baksida

Syntolkning: Illustration av blomblad.

”Räkna din åkder i vänner och minnen, inte i år”

– Albert Camus